

DUURZAAM SYSTEEM HOUTBOUW

Na een voorzichtig begin bracht de wisseling van het bedrijf waarvan de houtbouwsystemen worden betrokken de Roosendaalse leverancier Bouwpuur in het juiste spoor. Projecten kwamen opeens wel van de grond en de firma blijkt levensvatbaar. Volgende stap: de grootst mogelijke betrokkenheid denkbaar bij de in aanbouw zijnde demowoning, alsmede vele projecten.

NUR-HOLZ WINT TERREIN

De aanleiding voor de oprichting van Bouwpuur is eigenlijk het ontwerp en de bouw van een Praxis-filiaal in Roosendaal. In die Brabantse stad zijn Claudia van Pul en haar man eigenaar van twee zulke vestigingen en tevens van een Formido-winkel. Het houten gebouw aan de Laan van België is een ontwerp met duurzame insteek afkomstig van RO&AD Architecten. Dat wekte de belangstelling van Van Pul voor houtbouw.

Een half jaar later maakte het architectenduo op een beurs in Frankfurt kennis met Holz100. "Zij vonden het een mooi houtbouwsysteem en wilden er graag mee aan de slag, maar dan moest iemand het eerst in Nederland gaan importeren", vertelt Claudia van Pul. "Toen RO&AD mij benaderde, was ik op dat moment wel toe aan een nieuwe uitdaging en stond ik zeker voor het idee open. Ze wisten ook nog wel iemand met wie ik dat samen kon gaan doen. Dat bleek Marco Prins te zijn en we zijn ons samen gaan

verdiepen in dat houtbouwsysteem. Al snel besloten we de import ter hand te gaan nemen, ook al stonden er realistisch gezien veel seinen op rood. Nederland kent nauwelijks een massiefhoutbouwtraditie, om maar zo'n struikelblok te noemen. Daarbij is het geen goedkoop systeem en dat kan lastig zijn in een land waar men graag goedkoop bouwt."

"Bovendien hadden wij helemaal geen lopende organisatie in de bouw", vult Marco Prins aan. "Dan begin je dus een nieuw bedrijf met een voor deze markt nieuw product." Maar, zo stelt Van Pul: "Als wij ons er zo goed bij voelen, dan geldt dat vast en zeker ook voor veel andere mensen. Om die reden zijn we er voor gegaan."

INNOVATIE In eerste instantie richtte Bouwpuur zich op de architecten, waarvan er heel wat voor het idee van bouwen met massief hout vielen. Na een aanloopperiode kwamen er de nodige pro-

jecten in de steigers te staan, die in 2011 werden uitgevoerd. "Inmiddels zijn we zover dat we het bedrijf als levensvatbaar beschouwen", meent Van Pul. "Hoewel het nog wel even duurt eer we er beiden van kunnen leven, hebben we ieder genoeg andere dingen te doen zodat dat geen prioriteit is. De potentie om door te gaan is voldoende." Dit geldt tevens voor de twee samenwerkende eigenaren, die elkaar goed aanvullen. Marco Prins draagt zorg voor de technische kant van het verhaal en Claudia van Pul regelt de promotie, communicatie en administratie.

Iets minder naar wens verliep de samenwerking met het bedrijf achter Holz100, de Oostenrijkse firma Thoma van Erwin Thoma. Met het bouwstelsel was niets mis en ook op het persoonlijke vlak klikte het met de charismatische Thoma en de zijnen. De Duitsers hielden echter vast aan het systeem zoals dat aan het eind van de vorige eeuw al werd bedacht. Innovatie was van Nederlandse zijde wel gewenst, maar werd door

de Oostenrijkers niet bepaald gesteund. "Nederlandse architecten die massieve houtbouw in hun ontwerp opnemen, willen juist innoveren en hebben nieuwe, sprankelende ideeën. Het gaat ook vaak om hybride ontwerpen, waarvan men in Oostenrijk zei: dat is geen houtbouw dus dat doen we niet. Omdat zo alle innovatie door de traditioneel ingestelde Thoma werd tegengehouden hebben de samenwerking beëindigd", aldus Van Pul.

Met een gebrek aan voorliefde voor een bouwstelsel rondom massief hout had dat besluit echter niets te maken. Er werd daarom een andere partner gevonden die het eigen systeem juist constant wil blijven ontwikkelen. Omdat een compagnon van Thoma vanwege hetzelfde gebrek aan innovatief vermogen voor zichzelf was begonnen, werd in de firma Rombach met zijn Nur-Holz-systeem de gewenste partner gevonden. Naast innovatief en flexibel als onderneming is het systeem van Rombach daarbovenop goedkoper dan Holz100. "Zij vinden het juist leuk als we met ingewikkelde projecten komen en denken dan mee over een oplossing", zegt Claudia van Pul. Prins: "Hun insteek is dan ook dat een bouwstelsel nooit uitontwikkeld is. Projecten waar we bij Thoma al een jaar of langer mee bezig waren, kwamen bij Rombach in een maand van de grond. Dat tekent het verschil wel."

ONTWERPVRIJHEID Marco Prins legt uit dat Nur-Holz gezien moet worden als een echt bouwstelsel. "Wij willen zo vroeg mogelijk in een project worden betrokken om te beoordelen of alles binnen de criteria van het systeem valt. Houtbouw heeft nu eenmaal beperkingen, onder meer in statische zin. Bij Nur-Holz zijn alle elementen met pennen aan elkaar verbonden waardoor alle krachten op die pennen liggen, in tegenstelling tot een systeem met verlijmd delen. De ontwerpvrijheid is, binnen de eigenschappen van het geheel, vrij groot. Die statische kenmerken zijn zo specifiek voor dit

systeem dat wij het hele ontwerpproces begeleiden en ondersteunen."

Naast de beperkingen heeft Nur-Holz uiteraard ook een aantal 'key selling points', voert Prins aan. "Aan het hout is absoluut niets toegevoegd, wat het bouwstelsel echt duurzaam en recyclebaar maakt. Er wordt bijvoorbeeld geen lijm gebruikt die effect op de menselijke gezondheid zou kunnen hebben. De doelgroep wordt dan ook gevormd door mensen die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. En zolang men binnen de criteria handelt, zijn de technische mogelijkheden bijzonder groot. Wel is het zo dat de overspanningen een stuk kleiner zijn dan in de denkwijze van de Nederlandse architect en constructeur gangbaar is, maar ook daar wordt aan gewerkt."

En hoe: enkele dagen na dit gesprek stuurt Claudia van Pul een bericht na: "We krijgen zojuist te horen dat de 14 cm dikke wand een nieuwe opbouw heeft gekregen, waardoor hij sterker, stabiel en ook nog iets dunner is geworden: 13,5 cm. Daarnaast is de 12 cm dikke wand nu ook leverbaar in zichtkwaliteit. Het belangrijkste nieuws voor ons is dat er een nieuw vloerstype bij gekomen is van 25 cm. Hierdoor is het mogelijk om een grotere overspanning aan te bieden. De overspanning wordt nu 5,2 meter, zonder doorbuiging. Hier zijn we heel blij mee, want dat vergroot de mogelijkheden aanzienlijk."

DEMONSTRATIEWONING Het innovatieve karakter van Rombach uit zich eveneens in het feit dat deze fabrikant denkt vanuit standaardisering, wat het werken op de bouw steeds meer vereenvoudigt. "Af en toe worden we daar wel gek van: hebben we net onze brochures aangepast en dan worden de standaarden weer veranderd. Maar zij doen dat op basis van de input van hun partners in diverse landen en het levert ook het gewenste resultaat op, in die zin dat het praktischer is op de bouwplaats", aldus Prins. Het hele casco wordt met het Nur-Holz-systeem

gebouwd, al kunnen de vloeren en daken met behulp van andere systemen worden gerealiseerd. Indien daarvoor wordt gekozen is dat vaak vanuit een kostenbesparend motief. De houten wanden kunnen aan de binnenzijde zichtbaar worden gelaten of met een ander materiaal worden afgewerkt. Op de gevel is eigenlijk alles mogelijk, maar Bouwpuur gaat van twee punten uit: "De gevel moet tegen weersinvloeden beschermd worden en bouwfysisch in orde zijn", aldus Prins.

Het gebruikte vurenhout komt allemaal uit het Zwarte Woud, binnen een straal van 150 kilometer rond de fabriek van Rombach. "Het hout aan de zichtzijde, waar de pennen niet door-en-door lopen, is allemaal in de winter en op grotere hoogte gekapt, waardoor de stammen een dichte celstructuur en een conserverende sapsamenstelling hebben. Dat zorgt voor een grotere vormstabiliteit en betere resistentie tegen ongedierte. Het hout dat aan de niet-zichtzijde wordt gebruikt heeft wat meer noesten en dergelijke."

Qua betrokkenheid bij Nur-Holz en Bouwpuur zit het goed. De demo-woning die momenteel in aanbouw is, wordt na oplevering betrokken door Claudia van Pul en haar gezin. Diverse projecten zijn inmiddels afgerond. "Het gaat om onder meer een recreatiewoning aan het water en een woning die tegen een oude boerderij aan wordt gebouwd. In ontwikkeling is een winkelpand in de traditionele dorpsstraat van Oegstgeest, dat zeker in het oog zal gaan springen. Verder zijn er tal van projecten in ontwikkeling", vertelt Van Pul.

Prins vervolgt: "Dit systeem toepassen in de utiliteitsbouw is lastig. We hebben wel veel aanvragen van scholen met het oog op een gezond binnenklimaat, maar daar loopt het vaak stuk op de prijs. Ons systeem is immers niet de goedkoopste optie. Vooral nog moeten we het vooral hebben van de woningbouw omdat daar momenteel meer vraag is naar duurzame bouwsystemen zoals Nur-Holz." ■

